178394 - Faizli banka aracılığıyla müzayede yöntemiyle ödemede sıkışan araba sahibinden araba almak

Soru

Faizli banka aracılığıyla, müzayede yöntemiyle, ödemede sıkışan araba sahibinden araba satın almak caiz mi?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Faizli bankalardan müzayede (açık artırma) yöntemiyle araba almak iki şartla caizdir:

Birincisi: Araba sahibi, bankaya arabasının satılmasına izin vermesi veya satış konusunda bir mahkeme kararı olması. Çünkü müşteri izni olmadan ve yargı kararı olmadan rehin olan arabayı satmak caiz değildir.

"Zad el Mustakni" de şöyle geçmektedir: Borç ödeme günü geldiğinde borçlu borcunu ödemezse; şayet rehin bırakan kişi rehinenin satılmasını izin vermişse rehine satılır ve borç ödenir. Aksi takdirde yargıç, borç ödenmesini zorlar veya rehineyi sattırır. Şayet borçlu bunu yapmazsa hakim rehineyi satar ve borcu öder.

İkincisi: Arabanın piyasa fiyatıyla müzayedeye koyulması ve benzer ikinci el arabaların fiyatıyla satışa sunulması. Çünkü amaç araba sahibinin borcu ödenmesidir. Değerinden daha düşük fiyatla satılması ve onun gönlü olmadan malından alınması caiz değildir.

Muğni el Muhtac'da (71/3) şöyle geçmektedir:

Rehin bırakılan eşya, ancak misli bir değerde ve memlekitinin para birimiyle satılır. Satan kişi vekil konumundadır. Satış ile ilgili bir şartı ihlah ederse satış geçersiz olur. bununla birlikte müsamaha

gösterilecek bir indirim yapılmasında sakınca yoktur.

Bu iki şart gerçekleşirse satın almakta sakınca yoktur.

Satışa zorlanan kişiden satın almak mekruh değildir.

Şeyh İbn Useymmin Rahimehullah şöyle dedi:

Böyle bir kişiden satın almak mekruh mu?

Bazı fıkıh alimlerine göre zorla yapıldığı ve mecburiyetten dolayı bir alışveriş olduğu için, mekruhtur. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem mecburiyet alışverişten sakındırmıştır. Şüphesiz bu adam arabasını mecburiyetten satıyor. Ancak tercihli görüşe göre bu alışveriş mekruh değildir. Çünkü bunu mekruh görürsek kendisine verilecek cezayı artırmış olacağız. Şayet insanlara bundan satın almayın dersek ve sabah akşam alacaklardan baskı görüyorsa onun için daha kötü olacaktır. Doğru olan görüşe göre onsan satın almak mekruh olmamasıdır. Hatta onu bu sıkıntıdan kurtarmak mustehap olabilir. Yasaklanan alışveriş ise bir eşyaya mühtaç olan insana zorunlu alışveriş yaptırmaktır. Burdaki zorlama eşya için zorunluluktur. Satış yapan kişi için zorunluluk değildir. (el Şerhul mumti 15/488)

En iyisini Allah bilir.